

14 ta' Mejju, 1990

Imħallfin: -

**S.T.O. Prof. Hugh W. Harding B.A., LL.D., F.S.A.,
F.R.Hist.S. - President**

Onor. Joseph A. Herrera B.I.Can., Lic.Can., LL.D.

Onor. Carmelo A. Agius B.A., LL.D.

Nicholas Cini *noe*

versus

Mario Agius

Ċitazzjoni - Kawżali

*Il-kawżali tista' tkun indotta mid-domanda u saħansitra jekk ma tkunx
cara bizzejjed fiċ-ċitazzjoni bizzejjed tkun spjegata fid-dikjarazzjoni
relattiva.*

Il-Qorti: - Rat l-att taċ-ċitazzjoni pprezentat fil-Qorti tal-
Kummerċ li bih l-attur talab illi l-konvenut jiġi kkundannat li
jħallas lill-aktar *nomine s-somma* ta' tlieta u disgħin lira Maltija
(Lm93) bilanċ ta' somma akbar, bħala prezz ta' merkanzija ta'
juices lilu mibjugħa u kkonsenjati;

Omissis;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut li biha
eċċepixxa: -

Preliminarjament in-nullità taċ-ċitazzjoni stante li din ma tikkontjenix ir-rekwiżit tassattivament rikjest bl-artikolu 156(1)(a) tal-Kap. 12;

Omissis;

Rat is-sentenza ta' l-Onorabbli Qorti tal-Kummerċ tat-13 ta' Frar, 1989 li biha ċaħdet l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut – bl-ispejjeż kontra tiegħu u ħalliet il-kawża għall-kontinwazzjoni u dan wara li kkonsidrat:

Illi bl-ewwel eċċezzjoni tiegħu l-konvenut qiegħed jissolleva n-nullità taċ-ċitazzjoni stante li din ma tikkontjenix ir-rekwiżit tassattivament rikjest bl-artikolu 156(1)(a) tal-Kap. 12, ċjoè il-kawżali għat-talba;

Infatti dana l-artikolu jiddisponi illi ċ-ċitazzjoni għandu jkun fiha “tifsir ċar u sewwa ta' l-oġġett u r-raguni tat-talba;

Illi fil-fehma konsiderata tal-Qorti, huwa veru li ċ-ċitazzjoni giet formulata b' mod lakoniku, però ma hemm ebda dubbju li ċ-ċitazzjoni kif redotta mhix affetta minn ebda nullità;

Illi infatti, din iċ-ċitazzjoni fiha l-kawżali (*causa petendi*) u l-oġġett (“*petitum*”) u dawn jidhru ċari mill-istess ċitazzjoni ċjoè l-bejgħ u l-konsenja da parti ta' l-attur lill-konvenut ta' partita “*juices*” u l-kundanna tal-konvenut għall-ħlas tal-bilanċ tal-prezz ċjoè Lm93 (Kollezz. Vol. XXXIX-II-804);

Din id-dispożizzjoni (artikolu 156 imsemmi) irċeviet fil-gurisprudenza interpretazzjoni larga fis-sens li ma giex adottat

ir-rigur li donnhom iridu jfissru l-kliem li bihom id-dispożizzjoni hija konċepita, u għalhekk għe ritenut illi l-liġi ma tirrikjedix kliem partikolari għal kif għandha ssir iċ-ċitazzjoni biżżejjed jiftiehem x'ikun qiegħed jitlob l-attur, b'mod li l-kawża li tista' tkun espressa lakonikament u saħansitra tista' tkun anke indotta mid-domanda;

Illi fiċ-ċitazzjoni odjerna, kif intqal fiha kemm il-kawża li kif ukoll id-domanda u din il-Qorti m'għandha l-ebda dubbju li l-konvenut jaf preżentament x'qiegħed jitlob l-attur u fuq x'hiex qiegħed jibbaża t-talba tiegħu u kwindi jista' l-konvenut jiddefendi ruħu tajjeb fil-konfront tal-pretenzjoni attriċi;

Illi għalhekk l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut m'hi b'ebda mod fondata;

Rat in-nota ta' l-appell tal-konvenut Mario Agius li biha interpona appell mis-sentenza msemmija;

U rat il-petizzjoni ta' l-appell ta' l-istess Mario Agius li permezz tagħha talab li din il-Qorti jogħgobha tirrevoka s-sentenza appellata bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-attur nomine appellat;

Omissis;

Ikkonsidrat:

Illi din il-Qorti mingħajr eżitazzjoni ma tarax kif l-appell tal-konvenut jista' jiġi akkolt u dan għar-raġunijiet segwenti:

1. Illi l-artikolu 156(1)(a) ma jispeċifikax fejn fiċ-ċitazzjoni trid tkun imfissra l-kawżali taċ-ċitazzjoni;

2. Illi dawn il-Qrati f'diversi okkażjonijiet kellhom opportunità jesprimu ruħhom fuq allegati nullitajiet ta' ċitazzjonijiet konċernati l-aspett tal-kawżali u skond ġurisprudenza kostanti vide *Sciortino vs Micallef* (Vol. XLIII.II.751) u sentenzi oħra li fihom hemm riferenza għalihom il-kawżali tista' tkun dedotta mid-domanda u saħansitra jekk ma tkunx ċara biżżejjed fiċ-ċitazzjoni biżżejjed tkun spjegata fid-dikjarazzjoni relattiva. Ara wkoll f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti tal-15 ta' April, 1977 in re *J. Mallia vs Av. A. Borg*;

3. Illi fil-każ in diżamina fil-fehma tagħha l-kawżali taċ-ċitazzjoni tirriżulta ċara biżżejjed biex tiftiehem b'mod inekwivoku minn kull min jaqraha. Infatti l-attur *nomine* skond l-istess ċitazzjoni bħala *sorte* qiegħed jitlob hlas ta' Lm93 li huwa "**bilanc ta' somma akbar bħala prezz ta' merkanzija ta' juices lilu (lill-konvenut) mibjugħa u kkonsenjata**" li bl-aktar mod evidenti hija l-*causa petendi* tat-talba tiegħu;

Fil-fehma tagħha għalhekk il-vot ta' l-art. 156(1)(a) tal-Kap. 12 huwa pjenament sodisfatt u l-appell ma jistax jiġi milqugħ;

Għal dawn il-motivi, tiddisponi mill-appell tal-konvenut billi tiċhad l-istess u konsegwentement tikkonferma s-sentenza appellata bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-konvenut appellant. Fl-aħharnett tibgħat l-atti lura lill-ewwel Qorti għall-kontinwazzjoni skond il-liġi;